

Vlada Crne Gore
Generalni
sekretarijat

Broj: 11-011/26-3529

Podgorica, 1. oktobar 2026. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospođa Snežana Armenko, predsjednik

PODGORICA

Na sjednici održanoj 24. septembra 2026. godine, Vlada Crne Gore razmotrila je **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba čl. 1, 30, 32, 37 i 39 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture („Službeni list CG“, br. 64/16 i 35/23), koju je Ustavnom sudu podnio Slobodni sindikat kulture Crne Gore**, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.

Povodom navedenog materijala, Vlada Crne Gore daje

MIŠLJENJE

Podnosilac inicijative ističe da su odredbe čl. 1, 30, 32, 37 i 39 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture („Službeni list CG“, br. 64/16 i 35/23) neusaglašene sa članom 6 Zakona o reprezentativnosti sindikata, čl. 8 i 53 Ustava Crne Gore, članom 11 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i sa Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organizovanje, Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 98 i Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 154, te predlaže da Ustavni sud Crne Gore donese naredbu o obustavi izvršenja odredbe člana 37 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture do donošenja konačne odluke zbog bojazni nastupanja neotklonjivih štetnih posljedica.

Odredbom člana 30 propisano je da će poslodavac, na žiro-račun posebnog fonda Sindikata, prilikom isplate zarada uplaćivati iznos od najmanje 0,2% na bruto zaradu zaposlenog koji je član tog sindikata, a koji se koristi za prevenciju radne invalidnosti i rekreativni odmor zaposlenih. Način upravljanja fondom i korišćenja sredstava iz stava 1 ovog člana urediće Sindikat posebnim aktom.

Odredbom člana 32 propisano je da se poslodavac obavezuje da u cilju rješavanja stambenih potreba zaposlenih u kulturi na žiro-račun posebnog fonda Sindikata uplaćuje iznos koji će ugovorne strane odrediti posebnim sporazumom u roku od 60 dana od dana potpisivanja ovog Ugovora.

Odredbom člana 37 je propisano da Ugovorne strane obrazuju Odbor za sprovođenje, praćenje, primjenu i tumačenje ovog Ugovora, na paritetnoj osnovi, od po tri predstavnika svake ugovorne strane, da se Odbor obrazuje u roku od 30 dana od dana zaključivanja Ugovora, da Odbor donosi odluke i daje tumačenja i mišljenja u vezi sa primjenom ovog Ugovora, da su Odluke i mišljenja Odbora obavezujuće za poslodavca i zaposlene, da se bliži način rada Odbora utvrđuje poslovníkom o radu, da Odbor po potrebi, a najmanje jednom godišnje informiše potpisnike o primjeni ovog Ugovora, te da Članovi Odbora imaju pravo na naknadu u skladu sa posebnom odlukom potpisnika ovog Ugovora.

Ustavom Crne Gore u članu 8 stav 1 propisano je da je zabranjena svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu, dok je članom 53 Ustava propisano da se jemči sloboda političkog, sindikalnog i drugog udruživanja i djelovanja, bez odobrenja, uz upis kod nadležnog organa, da se niko ne može prisiliti da bude član nekog udruženja, te da država pomaže politička i druga udruženja kada za to postoji javni interes.

Zakonom o reprezentativnosti sindikata („Službeni list CG“, br. 12/18), u članu 6 propisano je da Sindikat kome je utvrđena reprezentativnost, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo na:

- 1) kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnog ugovora na odgovarajućem nivou;
- 2) učešće u rješavanju kolektivnih radnih sporova;
- 3) učešće u radu Socijalnog savjeta i drugih tripartitnih i multipartitnih tijela na odgovarajućem nivou;
- 4) učešće u radu organa upravljanja Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fonda rada, Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Agencije za mirno rješavanje radnih sporova;

5) učešće u radu Savjeta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom; i

6) druga prava koja su propisana posebnim zakonima i kolektivnim ugovorima.

Ako je u tijelima iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana propisano učešće manjeg broja predstavnika sindikata u odnosu na broj reprezentativnih sindikata na odgovarajućem nivou, primjenjuje se princip rotacije, u skladu sa posebnim sporazumom tih sindikata.

Odredbe čl. 1, 30, 32, 37 i 39 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture su u potpunosti usklađene sa Ustavom Crne Gore i Zakonom o reprezentativnosti sindikata.

Naime, odredbama ovog kolektivnog ugovora uređuju se, u skladu sa zakonom i Opštim kolektivnim ugovorom pojedina prava i obaveze iz radnog odnosa zaposlenih u javnim ustanovama kulture, a koje se odnose na finansiranje zarada iz budžeta Crne Gore, prava i obaveze poslodavaca prema zaposlenima, kao i međusobna prava i obaveze ugovornih strana. Budući da je Granski kolektivni ugovor za oblast kulture zaključen između reprezentativnih ugovornih strana, u skladu sa odredbama Zakona o radu koji uređuju oblast kolektivnog pregovaranja i da je postupak njegovog zaključivanja sproveden u skladu sa zakonom, te da je ugovor objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, obezbijeđena je njegova pravna valjanost i primjena.

Odredbama čl. 30 i 32 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture propisane su obaveze za poslodavce i iste nijesu u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore i Zakonom o reprezentativnosti sindikata već predstavljaju ugovorene obaveze poslodavca prema zaposlenima, odnosno reprezentativnom sindikatu koji je ugovorna strana. Činjenica da Sindikat kulture Crne Gore ne ostvaraje prava predviđena navedenim odredbama ne znači da su iste neustavne i nezakonite već da Sindikat kulture Crne Gore nije ugovorna strana ovog ugovora, te da ove obaveze nijesu ugovorene sa Sindikatom kulture Crne Gore.

Odredba člana 37 nije u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore i Zakonom o reprezentativnosti sindikata jer su ugovorne strane u potpisivanju Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture bile, u ime Vlade Crne Gore Ministarstvo kulture i medija i Sindikat kulture Crne Gore, kao jedini reprezentativni sindikat kulture Crne Gore, te je i Odbor obrazovan od po tri predstavnika svake ugovorne strane, a njihova međusobna prava i obaveze su definisane Sporazumom koji je zaključen između Ministarstva kulture i medija i Sindikata kulture Crne Gore. Sticanje reprezentativnosti od strane drugog sindikata nakon stupanja na snagu Granskog kolektivnog ugovora

ne proizvodi samo po sebi pravo na članstvo u Odboru, budući da je sastav ovog tijela utvrđen odredbama važećeg Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture. Predstavnici Slobodnog sindikata kulture Crne Gore mogu biti imenovani u Odbor nakon izmjena i dopuna Granskog kolektivnog ugovora, kod kojih će jedna od tri ugovorne strane biti Slobodni sindikat kulture Crne Gore.

Nadalje, odredbom člana 185 Zakona o radu propisana je obaveza pregovaranja za sve učesnike u zaključivanju kolektivnog ugovora, odnosno za sve reprezentativne sindikate i poslodavca, te da je Ministarstvo samo jedna od strana kolektivnog pregovaranja ravnopravna sa svim drugim učesnicima u ovom procesu. S tim u vezi, može se zaključiti da postupak kolektivnog pregovaranja ne može otpočeti ukoliko ne postoji volja i saglasnost sve tri ugovorne strane.

Imajući u vidu navedeno, Vlada smatra da osporene odredbe čl. 1, 30, 32, 37 i 39 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture („Službeni list CG“, br. 64/16 i 35/23) nijesu nesaglasne sa Ustavom Crne Gore i Zakonom o reprezentativnosti sindikata, iz čega proizilazi da nema osnova za prihvatanje inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti osporavanih odredbi koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnio Slobodni sindikat kulture Crne Gore.

PREDSJEDNIK

Mr Milojko Spajić

